

До Агенция пътна инфраструктура
бул. "Македония" – 3
гр. София

СТАНОВИЩЕ

от Д-р Севдалина Христова Йотева – Ковачева
живуща в гр. Габрово, [REDACTED]
[REDACTED]

Относно: **Опасността от замърсяване на питейните води в резултат от изграждане и експлоатация на Западен обходен път на гр. Габрово и тунел под Стара планина. Становището е представено във връзка с обявеното от АПИ обществено обсъждане на ДОВОС на Западен обходен път и тунел под Стара планина за 21.02.2012г.**

Уважаеми Дами и Господа,

Водите на двете водохващания: "Малуша 1" и "Малуша 2" и голям участък от река "Козята" (между километър 108 + 566 и километър 105 + 596) се използват за питейни нужди от жителите на гр. Габрово. Водосборната и водоемната зона на тези водохващания ще бъдат подложени на емисиите от вредни вещества отделяни в района, както от отработените газове на преминаващите по пътя автомобили, така и от факелната струя на изгорелите газове, излизаци от тунела (надморската височина на проекта за тунела от северната страна на планината е по – голяма от изхода на тунела от южната страна, което означава, че изгорелите газове от преминаващите автомобили вътре в тунела по естествен път ще излизат от северната част на планината).

Най – опасни замърсители за водата ще бъдат оловните аерозоли, алдехидите, въглеводородите и подкиселяващите ги азотни и серни окиси. Замърсяването на питейната вода на тези водоизточници ще става и от отточните води на цялото трасе при обилните валежи и обилното снеготопене, което е характерно за този регион.

Реката минава под пътя, на места 5 – 10 метра от централната му ос и въпреки утаителните ѝ преливници, които трябва да се направят в нея, ще се внасят допълнително масла, нефтени продукти и други вредни вещества. Според мен зона I не е определена, като

достатъчно щадяща за водите на такъв открит водоизточник, а при самото строителство вероятно ще има аварийни разриви на масла, нефтени продукти и други опасни вещества.

В “Екологична експертизна оценка за въздействието върху околната среда на обект I – 5 – Габрово, Шипка с тунел под Стара планина” с ръководител проф. Николов, изготвена през 1993г. е записано: “прогностично концентрациите на емисиите от вредни вещества могат да се увеличат няколко пъти в района на пътя /пред и след тунелен/, като разпространението им в приземния слой в околната почва и води може да достигне до 55 м. в страни от пътя и до 85 м. в страни при порталите на тунелния път”, “много съществен недостатък на представения проект е обстоятелството, че високия портал е на страната на Габрово, т.е. факелът от естествената тяга изхвърля вредните вещества в вододаината зона на река Козята. В такъв случай почти всички вредности от тунела ще се изхвърлят във водосбора на река Козята и концентрациите им ще надвишават още повече ПДК – например за оловните аерозоли ще достигат Срр – 0.0301 милиграма на литър при ПДК 0.02 милиграма на литър, въглеродородите ще достигнат Срр – 1.111 милиграма на литър при ПДК 0.5 милиграма на литър и т.н.”. Но и тази констатация не е точно пресметната, защото количествената концентрация на канцерогенните и мутагенните замърсители са определени на базата на ПДК (пределно – допустима концентрация), която е невалидна за канцерогенните вещества. Канцерогенният процес е много деликатен и много фин процес. Понякога е достатъчна и една молекула от канцерогенното вещество да влезе в една клетка от човешкото тяло, което е изключителна предпоставка за развитието на рак. Затова за тяхната количествена характеристика е необходимо определянето на друга величина, това е доза допустим риск за всяко едно от канцерогенните вещества, а тя ще бъде много, много по – малка величина (европейските изисквания за количествена характеристика на именно тези канцерогенни вещества е именно тази – доза допустим риск, а не ПДК).

Предвид този проблем със замърсяването на питейните води на тези водоизточници, авторския колектив в горесцитираната експертиза препоръчва “да се обмисли и вариантното проекто – решение за изваждане на оста на тунела много по – настрана от тази критична екологична зона, като при това порталът (входа) на тунела да бъде много отдалечен, на не по – малко от 200 метра от водосбрения район”.

С оглед на изложените съображения по-горе, считам че този проект в този си вид ще замърси необратимо вододаината зона на гр. Габрово.

21.02.2012 год.

Гр. Габрово

С уважение:.....

/ д-р С. Йотева-Ковачева/